

Αθήνα 29 Νοεμβρίου 2004
Α.Π. 2303
Ειδική Επιστήμων: Άρτεμις Καλαβάνου
Τηλέφωνο: 210-
Φάξ: 210-

Κύριο Πάνο Παναγιωτόπουλο
Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας
Πειραιώς 40
10182 Αθήνα

Κοινοποίηση:

Καθηγητή Κύριο Σπύρο Ι. Βλιάμο
Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης Κοινοτικών και Άλλων Πόρων
Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας

Κύριο Γεώργιο Βερναρδάκη
Διοικητή
Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
Δ/νση Απασχόλησης
Εθνικής Αντιστάσεως 8
16610 Αλιμος

Κυρία Ευγενία Τσουμάνη
Γενική Γραμματέας Ισότητας
Δραγατσανίου 8
10559 Αθήνα

ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Θέμα : Διάκριση λόγω φύλου- διακοπή της ανεργίας λόγω κωφορίας και λοχειάς
Διακοπή βεβαίωσης μακροχρόνιας ανεργίας λόγω κωφορίας και λοχειάς από τον ΟΑΕΔ ως δικαιολογητικού για μοριοδότηση υποψηφίων γυναικών για πρόσληψη στο Δημόσιο τομέα.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρθρο 103 παρ. 9 του Συντάγματος και το Ν. 3094/2003 έλαβε και εξέτασε αναφορές γυναικών, σχετικά με την διακοπή (της ανεργίας τους) από τα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ. Μετά από μελέτη του σχετικού υλικού συντάσσεται το παρόν πόρισμα το οποίο γνωστοποιείται και κοινοποιείται αρμοδίως.

1. Ιστορικό :

Μακροχρόνια άνεργες γυναίκες, καταγεγραμμένες στη στατιστική της ανεργίας του ΟΑΕΔ, αντιμετώπισαν διαγραφή από τα μητρώα ανέργων καθώς ήταν σε κατάσταση κωφορίας και λοχειάς. Η διακοπή αυτή είχε ως συνέπεια την αφαίρεση των δικαιωμάτων που προκύπτουν εξαιτίας της μακροχρόνιας ανεργίας όπως είναι η συγκέντρωση μορίων για διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ. Οι γυναίκες εγγράφονται εκ νέου στις τοπικές υπηρεσίες (ΚΠΑ-ΟΑΕΔ) καθώς ο ΟΑΕΔ δεν ανανεώνει τις κάρτες ανεργίας των γυναικών που βρίσκονται σε κατάσταση εγκυμοσύνης.

2. Νομικό Πλαίσιο

Οι σχετικές διατάξεις του ΟΑΕΔ για την ανεργία

Στο Νόμο 1545/85 (ΦΕΚ 91 Α΄) περί Εθνικού Συστήματος Προστασίας από την ανεργία και άλλες διατάξεις» (άρθρο 3) ορίζεται ότι «άνεργος θεωρείται εκείνος που μετά τη λύση ή τη λήξη της εργασιακής σχέσης αναζητεί εργασία, αποδέχεται να απασχοληθεί σε εργασία που του προσφέρεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΟΑΕΔ στον ευρύτερο επαγγελματικό του κλάδο ή δέχεται να παρακολουθήσει προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή μετεκπαίδευσης και γενικά επωφελείται από κάθε περίπτωση δυνατότητας για απασχόληση».

Σύμφωνα με το άρθρο 3 **δεν θεωρούνται άνεργοι:**

- α) όσοι απασχολούνται ή ασκούν οποιοδήποτε ελεύθεριο ή άλλο επάγγελμα ή είναι επιχειρηματίες ή η κύρια απασχόλησή τους είναι οι γεωργικές, δασικές ή κτηνοτροφικές εργασίες, εκτός από τους υπαγόμενους στην ασφάλιση του ΙΚΑ,
- β) οι σύζυγοι ή τα παιδιά που απασχολούνται σε επιχείρηση ή εκμετάλλευση του ή της συζύγου, του πατέρα ή της μητέρας,
- γ) οι μαθητευόμενοι των επαγγελματικών σχολών ή όσοι εξασκούνται πρακτικά στα πλαίσια επαγγελματικού εκπαιδευτικού προγράμματος χωρίς εργασιακή σχέση,
- δ) όσοι συνταξιοδοτούνται από το δημόσιο ή από οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, με ποσό ίσο ή μεγαλύτερο από το κάθε φορά κατώτερο όριο σύνταξης που καταβάλλει το ΙΚΑ στους ασφαλισμένους του,
- ε) όσοι υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις,
- στ) όσοι εκτίουν ποινή στερητική της ελευθερίας ή υποβάλλονται σε μέτρα ασφαλείας ή σε ποινικό σωφρονισμό με αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα, μέσα σε σωφρονιστικά ή αναμορφωτικά ή θεραπευτικά καταστήματα.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν.Δ. 2961/54 περί συστάσεως Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας το επίδομα ανεργίας αναστέλλεται εάν υπάρχει «οιασδήποτε αιτία δι' ήν **ο άνεργος παύει να είναι διαθέσιμος** προς απασχόλησιν εις την αγοράν εργασίας».

Σύμφωνα με τη νομοθεσία Ο.Α.Ε.Δ. (Ν.Δ. 2656/31-10-53 περί οργανώσεως και ελέγχου της αγοράς εργασίας (Φ.Ε.Κ. 295 Α΄) και τις εγκυκλίους της Διοικήσεως Ο.Α.Ε.Δ. (12284/13-6-85 και 78989/2-9-76) αναφέρεται αντίστοιχα:

- α. η διαδικασία εγγραφής των νεοεισερχόμενων ανέργων και
- β. η ανανέωση των δελτίων εγγραφής «το τελευταίο 10ήμερο της ισχύος του δελτίου (ανεργίας) εφ' όσον δεν έχει εν τω μεταξύ πραγματοποιηθεί η τοποθέτηση του σε εργασία».

Στις εγκυκλίους ορίζονται οι επτά περιπτώσεις διαγραφής των εγγραφέντων ανέργων :

«εάν τοποθετηθεί εις εργασία, εάν αναγγελθή η πρόσληψίς του, εάν δεν αποδεχθή προσφερομένην κατάλληλον κατά τας κειμένας διατάξεις εργασία, εάν προσκληθείς υπο του Γραφείου Απασχολήσεως δεν προσέλθῃ ἢ δεν επικοινωνήσῃ μετ' αυτού εντός της τασσομένης προθεσμίας, εάν δεν ανανεώσῃ την εγγραφήν του μέχρι τέλους του μηνός, εάν εισαχθῇ εις κέντρον ἢ σχολήν επαγγελματικῆς καταρτίσεως του Ο.Α.Ε.Δ. και ο εγγραφείς άνεργος διαγράφεται δι' οιονδήποτε ἄλλον λόγον, δια του οποίου μετεβλήθησαν ἢ ἔπαυσαν να προβλεπόμεναι προϋποθέσεις εγγραφῆς».

Στις σχετικές διατάξεις της κωδικοποίησης Ερμηνευτικών Οδηγιών της περί του ΟΑΕΔ νομοθεσίας ορίζεται ότι «δέον προς τούτοις ο άνεργος να μη κωλύεται ὅπως προσφέρηται προς εργασίαν ἐξ οιοδήποτε λόγου ανεξαρτήτου προς την βούλησιν του π.χ. στράτευσις, φυλάκισις, ἐξορία κ.λ.π.»

Επίσης σύμφωνα με την εγκύκλιο 62/18-7-1969 κατ'εφαρμογή των άρθρων 22 και 23 του ν.δ.2961/1954 και των άρθρων 7 και 8 του Κανονισμού Παροχών Ανεργίας «χωρεῖ **ἀναστολή** της επιδοτήσεως ανεργίας (και ὄχι διαγραφή) ησφαλισμένης ἐπὶ 42 ἡμέρας πρό και 42 μετὰ τον τοκετόν καθ' ὄν η γυνή ἀπέχει της εργασίας της, διότι κατά το ἀντίστοιχον διάστημα **δεν εἶναι διαθέσιμος προς απασχόλησιν**».

Συγκεκριμένα το άρθρο 7 του Κανονισμού Παροχών Ανεργίας και Στρατεύσεως (Απόφασις Υπουργοῦ Εργασίας Αριθμ.37274/3786 της 9/31 Αυγούστου 1956) ορίζει επίσης ότι η

επιδότησις του ανέργου «**αναστέλλεται** λόγω α. αναλήψεως εξηρημένης εργασίας β. ασκήσεως αυτοτελούς επαγγέλματος γ. προσωρινής ανικανότητος προς εργασίαν δ. στρατεύσεως ε. φυλακίσεως ή διοικητικής κρατήσεως ...».

Η δε διακοπή της επιδοτήσεως του ανέργου ορίζεται στο άρθρο 8 του Κανονισμού Παροχών Ανεργίας και Στρατεύσεως λόγω α. θανάτου του ανέργου β. συνταξιοδοτήσεως εξ ιδίου δικαιώματος ή λήψεως παροχής τύπου συντάξεως παρ' ασφαλιστικού Οργανισμού ή του Δημοσίου γ. οριστικής ανικανότητας προς εργασία.

Ο Νόμος 2190/94 περί «**συστάσεως Ανεξάρτητης Αρχής για την επιλογή προσωπικού και ρύθμιση θεμάτων διοίκησης**» και συγκεκριμένα το άρθρο 18 ορίζει την διαδικασία πλήρωσης θέσεων βάσει προτεραιότητας. Στη νέα γενιά προκηρύξεων του ΑΣΕΠ, σύμφωνα με το Νόμο 3051/02 (ΦΕΚ Α 220/20-9-02) με τον οποίο τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 18 του Νόμου 2190/94, η μακροχρόνια ανεργία μοριοδοτείται έως οκτώ (8) συνολικά εξάμηνα με την προϋπόθεση ότι είναι συνεχής

3. Κρίσιμα δεδομένα

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεως κατά των γυναικών (Ν. 1342/1983, ΦΕΚ Α' 39) ορίζει την εξάλειψη κάθε στερεότυπης αντιλήψεως των ρόλων του άνδρα και της γυναίκας σε όλα τα επίπεδα και σε όλες τις μορφές. Η μητρότητα στη Σύμβαση αντιμετωπίζεται ως «**υψίστης κοινωνικής σημασίας**» και ο ρόλος των γυναικών στην τεκνοποίηση «**δεν θα πρέπει να είναι αιτία διακρίσεως**». Ο όρος «**διακρίσεις κατά των γυναικών**» αφορά, σύμφωνα με το άρθρο 1 της Συμβάσεως, κάθε διαχωρισμό, εξαίρεση ή περιορισμό που βασίζεται στο φύλο και που έχει σαν αποτέλεσμα ή σκοπό να διακυβεύσει ή να καταστρέψει τη με βάση την ισότητα ανδρών και γυναικών αναγνώριση, απόλαυση ή άσκηση από τις γυναίκες, ανεξαρτήτως της οικογενειακής τους κατάστασης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό και αστικό τομέα ή σε κάθε άλλο τομέα. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2 η χώρα μας έχει συμφωνήσει να συνεχίσει με όλα τα κατάλληλα μέτρα και χωρίς καθυστέρηση μια πολιτική που θα τείνει να εξαλείψει τις διακρίσεις κατά των γυναικών (εδάφιο στ.). Στη Σύμβαση ορίζεται ότι οι κυβερνήσεις πρέπει να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων και νομοθετικών διατάξεων, για να τροποποιήσουν ή να καταργήσουν κάθε νόμο, κανονιστική διάταξη, έθιμο ή συνήθεια που αποτελεί διάκριση κατά των γυναικών.

Η αναγκαιότητα του εκσυγχρονισμού και της ρύθμισης της κείμενης νομοθεσίας προκύπτει επίσης από τις ακόλουθες διατάξεις:

1. Ν. 1426/1984 (ΦΕΚ Α 32) «**περί κυρώσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη**» με τον οποίο ορίζεται ότι η απόλαυση των κοινωνικών δικαιωμάτων θα πρέπει να εξασφαλίζεται χωρίς διάκριση που να βασίζεται στη φυλή, στο χρώμα, στο φύλο, στο θρήσκευμα, στις πολιτικές πεποιθήσεις, στην εθνική καταγωγή ή την κοινωνική προέλευση.

Σύμφωνα προς με το Ν 1424/84 (ΦΕΚ Α' 29) για την επικύρωση προς ΙΙΙ Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας για τη διάκριση στην απασχόληση και στο επάγγελμα αναφέρεται στο άρθρο 1 παρ. Α. ότι ο όρος «**διάκριση**» περιλαμβάνει κάθε διάκριση, αποκλεισμό ή προτίμηση που βασίζεται στο φύλο και που έχει ως αποτέλεσμα την κατάργηση ή τη διαφοροποίηση προς ισότητας των ευκαιριών και προς μεταχειρίσεις που αφορά την απασχόληση ή το επάγγελμα. Στη ΙΙΙ Διεθνή Σύμβαση Εργασίας οι όροι «**απασχόληση**» και «**επάγγελμα**» περιλαμβάνουν την είσοδο στην επαγγελματική κατάρτιση, στην απασχόληση και στα διάφορα επαγγέλματα, καθώς και τους όρους απασχόλησης.

2. Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (Κεφάλαιο 3 περί Ισότητας) και συγκεκριμένα το άρθρο 23 αναφέρει ότι:

«Η ισότητα ανδρών και γυναικών πρέπει να εξασφαλίζεται σε όλους προς τομείς μεταξύ άλλων στην απασχόληση, την εργασία και προς αποδοχές.

Η αρχή προς ισότητας δεν αποκλείει τη διατήρηση ή τη θέσπιση μέτρων που προβλέπουν ειδικά πλεονεκτήματα υπέρ του υποεκπροσωπούμενου φύλου».

Το εδάφιο 1 του προαναφερθέντος άρθρου βασίζεται στα άρθρα 2 και 3, παράγραφος 2 προς Συνθήκης Ε.Κ., τα οποία επιβάλλουν ως στόχο στην Κοινότητα την προώθηση προς ισότητας ανδρών και γυναικών, και στο άρθρο 141 παρ. 3 προς Συνθήκης Ε.Κ.

Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών αποτελεί θεμελιώδη αρχή σύμφωνα με τη Συνθήκη Ε.Κ. Οι διατάξεις αυτές ανακηρύσσουν την ισότητα ανδρών και γυναικών ως 'καθήκον' και 'στόχο' προς Κοινότητα και επιβάλλουν θετική υποχρέωση «προαγωγής» προς στο πλαίσιο όλων των κοινοτικών δραστηριοτήτων.

Το εδάφιο 2 επαναδιατυπώνει με πιο σύντομο τρόπο το άρθρο 141 προς Συνθήκης Ε.Κ. σύμφωνα με το οποίο η αρχή προς ίσης μεταχείρισης δεν αποκλείει τη διατήρηση ή τη θέσπιση μέτρων σχετικά με ειδικά πλεονεκτήματα προς διευκόλυνση άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας από το υποεκπροσωπούμενο φύλο ή προς πρόληψη ή αντιστάθμιση μειονεκτημάτων στην επαγγελματική σταδιοδρομία.

3. Η οδηγία 76/207/ΕΟΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν όριζε τις έννοιες της άμεσης ή έμμεσης διάκρισης. Βάσει του άρθρου 13 της Συνθήκης το Συμβούλιο εξέδωσε την οδηγία 2000/43/ΕΚ της 29^{ης} Ιουνίου 2000, περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, και την οδηγία 2000/78/ΕΚ της 27^{ης} Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία, οι οποίες ορίζουν πλέον την άμεση και έμμεση διάκριση.
4. Η οδηγία 76/207/ΕΟΚ τροποποιήθηκε με την Κοινή θέση (ΕΚ) 32/01 και το άρθρο 2 ορίζει πλέον ότι **άμεση διάκριση** συντρέχει όταν «για λόγους φύλου ένα πρόσωπο υφίσταται μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν την οποία υφίσταται, υπέστη ή θα υφίστατο ένα άλλο πρόσωπο σε ανάλογη κατάσταση». **Έμμεση διάκριση** συντρέχει όταν «μια εκ πρώτης όψεως ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική θα έθετε σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση τους εκπροσώπους του ενός φύλου σε σύγκριση με τους εκπροσώπους του άλλου».

4. Διαπιστώσεις και Συμπεράσματα

4.1. Η διαγραφή των γυναικών από τα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ δημιουργεί εσφαλμένη στατιστική εικόνα για την καταγεγραμμένη ανεργία των γυναικών και μάλιστα των μακροχρονίως ανέργων εξαιτίας των σχετικών διατάξεων της περί του Ο.Α.Ε.Δ νομοθεσίας βάσει των οποίων τεκμαίρεται η ιδιότητα του ανέργου καθώς και η παύση ιδιότητας αυτού.

4.2. Στο άρθρο 18 του Νόμου 2190/94 περί «συστάσεως Ανεξάρτητης Αρχής για την επιλογή προσωπικού και ρύθμιση θεμάτων διοίκησης» ορίζεται η πλήρωση θέσεων βάσει προτεραιότητας. Στη νέα γενιά προκηρύξεων του ΑΣΕΠ, σύμφωνα με το Νόμο 3051/02 περί «Συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο Δημόσιο Τομέα και συναφείς ρυθμίσεις», ο χρόνος ανεργίας μοριοδοτείται για κάθε εξάμηνο ανεργίας και έως οκτώ (8) συνολικά εξάμηνα με 50 μονάδες με την προϋπόθεση ότι είναι συνεχής.

Οι άνεργες γυναίκες σε κατάσταση κυοφορίας διαγράφονται από τα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ όχι επειδή εντάχθηκαν στην αγορά εργασίας αλλά εξαιτίας της κυοφορίας και λοχείας. Η αντιμετώπιση αυτή κρίνεται άδικη και δημιουργεί διάκριση κατά των γυναικών και καταστρατήγηση της πολιτικής ίσων ευκαιριών ανδρών και γυναικών.

4.3. Οι σχετικές διατάξεις εξισώνουν την μητρότητα με καταστάσεις όπως η στράτευση η φυλάκιση και η εξορία και δεν ανταποκρίνονται στις σύγχρονες μεταρρυθμίσεις πολιτικής που απαιτούνται μετά το Συμβούλιο της Λισσαβόνας με φιλόδοξους συνολικούς στόχους για

την απασχόληση των γυναικών ως το 2010 και της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου κατά την υλοποίηση πολιτικών και μέτρων που αφορούν την απασχόληση. Οι διαφορές μεταξύ των δύο φύλων στην αγορά εργασίας θα πρέπει να καταργηθούν προοδευτικά εφόσον θέλουμε να επιτύχουμε την κοινωνική ένταξη και συνοχή. Οι πολιτικές οι οποίες έχουν συμφωνηθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση ορίζουν ποσοστό απασχόλησης των γυναικών στο 57% το 2005 και 60% το 2010. (Απόφαση του Συμβουλίου 2003/578/ΕΚ-Παράρτημα Κατευθυντήριες Γραμμές για την Απασχόληση)

4.4. Κατά την άποψη της Αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη, δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιείται η μητρότητα ως λόγος μη διαθεσιμότητας προς απασχόληση στην αγορά εργασίας που οδηγεί στην απώλεια της ιδιότητας του ανέργου. Η μητρότητα εξάλλου προστατεύεται σύμφωνα με το άρθρο 21 του Συντάγματος το οποίο ορίζει ότι «η οικογένεια, ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, καθώς και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία τελούν υπό την προστασία του Κράτους».

Οι σχετικές διατάξεις του Νόμου 1545/85 και του ν.δ. 2961/1954 που καθορίζουν την έννοια του ανέργου, ορίζουν την κατηγορία αυτή κατ'αρχήν εν αναφορά με την επιδότηση ανεργίας και όχι εν αναφορά με την υπαγωγή στο καθεστώς άλλων μέτρων προστασίας των ανέργων και ενίσχυσης της απασχόλησης. Η έννοια του ανέργου ενόψει της εφαρμογής μέτρων διάφορων της τακτικής επιδότησης ανεργίας, όπως εν προκειμένω της υπαγωγής στο καθεστώς της μακροχρόνιας ανεργίας, θα πρέπει ενδεχομένως να ορισθεί με διαφορετικό τρόπο, με άξονα τον σκοπό που εξυπηρετούν τα μέτρα αυτά.

4.5. Η αναγκαιότητα του εκσυγχρονισμού της κείμενης νομοθεσίας προκύπτει συνεπώς από την οδηγία 2000/78/ΕΚ της 27^{ης} Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία για την ισότητα στην απασχόληση. Η χώρα μας έχει παραλείψει να θεσπίσει όλα τα αναγκαία εθνικά μέτρα για την εισαγωγή, τροποποίηση, ή επικαιροποίηση της νομοθεσίας περί ισότητας.

Η ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές έχει ευρέως αναγνωρισθεί ως μία στρατηγική για την επαύξηση του αποτελέσματος πολιτικών που προωθούν την ισότητα του φύλου.

4.6. Η κείμενη νομοθεσία και η πρακτική της δημιουργούν άμεση διάκριση, καθώς οι γυναίκες υφίστανται διαφορετική μεταχείριση από τους άνδρες οι οποίοι μπορούν και εξασκούν τα δικαιώματα που δημιουργούνται από την μακροχρόνια ανεργία (δεν διακόπτεται η ανεργία τους και δεν αναστέλλεται η επιδότηση ανεργίας τους). Αντίθετα, οι άνεργες γυναίκες εξαιτίας της μητρότητας υφίστανται διακοπή της ανεργίας και χάνουν δικαιώματα που δημιουργούνται εξαιτίας της.

Το θέμα αυτό έχει τεθεί υπόψη της Διοικήσεως του ΟΑΕΔ όχι μόνο από τις ενστάσεις των γυναικών, αλλά και από Διευθυντικά στελέχη των τοπικών υπηρεσιών.

Οι τοπικές Υπηρεσίες σύμφωνα με τις εγκυκλίους του ΟΑΕΔ, συνάγουν ότι αφού «ο άνεργος δεν προσέρχεται στην Υπηρεσία αυτοβούλως και με την δική του ευθύνη, να δηλώσει την ανεργία του ή την συνέχισή της στις τοπικές Υπηρεσίες, και να διατηρήσει σε ισχύ το δελτίο ανεργίας που διαθέτει» παύει να διαθέτει αυτή την ιδιότητα και η υπηρεσία προβαίνει στο καθάρισμα του μηχανογραφικού αρχείου, δηλαδή στη διαγραφή. Οι υπάλληλοι διαγράφουν υποχρεωτικά τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα όλους τους ανέργους που για οποιοδήποτε λόγο (μη ανανέωση κάρτας, τοποθέτηση κλπ.) δεν είναι πλέον ενεργοί. Επισημαίνεται στο Β129592/12-12-01 έγγραφο της Διοίκησης ότι κατά την διαδικασία της διαγραφής ανέργου να δίνεται «ιδιαίτερη προσοχή στην ενημέρωση του record του ανέργου με τον ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ λόγο διαγραφής». Η κατηγορία όμως της διακοπής της ανεργίας λόγω κυοφορίας και λοχείας δεν προβλέπεται.

Το θέμα της μη ανανέωσης της κάρτας ανεργίας και η διαγραφή των πολιτών από τα αρχεία αφενός προσβάλλουν την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των διοικούμενων και αφετέρου δημιουργούν ελλιπή στοιχειοθέτηση για την απασχολησιμότητα τους. Το γεγονός

της επαφής των ανέργων με μια δημόσια υπηρεσία για την ανανέωση της εγγραφής δεν αποτελεί το μοναδικό καθοριστικό στοιχείο στην ιδιότητα του ανέργου.

4.7. Η ενημέρωση των μηχανογραφικών αρχείων απασχόλησης του Ο.Α.Ε.Δ. θα πρέπει να περιλαμβάνει κατηγορίες που σχετίζονται με το φύλο (gender screening). Η Διοίκηση οφείλει να στοιχειοθετεί την διαγραφή ενός πολίτη από το μητρώο ανέργων ιδιαιτέρως δε για την κατηγορία των μακροχρονίως ανέργων γυναικών. Η εγκύκλιος «Περί της λειτουργίας των Γραφείων Απασχόλησης» του Ο.Α.Ε.Δ. (αριθμός εγκυκλίου 59, αριθμ.πρωτοκόλλου 78989) της 2/9/76 η οποία αποτελεί κύριο εργαλείο για τις τοπικές υπηρεσίες, και ειδικότερα το σημείο 242 περί περιπτώσεων διαγραφής ανέργων, θα πρέπει να επανεξετασθούν και να εκσυγχρονιστούν.

Υπενθυμίζοντας ότι, η διάκριση κατά των γυναικών παραβιάζει τις αρχές της ισότητας των δικαιωμάτων και του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, ότι παρεμποδίζει τη συμμετοχή των γυναικών στην κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας υπό ίσους όρους με τους άνδρες, ότι αποτελεί εμπόδιο στην αύξηση της ευημερίας της κοινωνίας και της οικογένειας και ότι εμποδίζει τις γυναίκες να υπηρετήσουν τη χώρα τους,

σας παρακαλούμε να εξετάσετε την υιοθέτηση των αναγκαίων μέτρων για την κατάργηση αυτής της διακρίσεως σε όλες τις μορφές και τις εκδηλώσεις της και να παρέμβετε για την επίλυση των εκτεθέντων προβλημάτων με νομοθετική παρέμβαση.

Κατά την άποψη της Αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη θα ήταν δυνατόν να δίδεται βεβαίωση συνεχούς ανεργίας στις γυναίκες οι οποίες βρίσκονταν σε κατάσταση κυοφορίας και λοχείας, να μην εμφανίζονται ως νέες άνεργες στην καταγεγραμμένη ανεργία, και να προσμετράται η συνολική χρονική περίοδος της ανεργίας τους.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία και εν αναμονή των απόψεών σας για το θέμα παραμένουμε στην διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση θελήσετε.

Με εκτίμηση

Καλλιόπη Σπανού
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη